

OPCIÓ A

1. A propòsit de la poesia d'Ausiàs March, el professor Martí de Riquer ha escrit:

El senyal o pseudònim, que els poetes catalans heretaren dels trobadors, apareix molt sovint en el primer hemistiqui del primer vers de les tornades de les poesies d'Ausiàs March. Els senyals més característics emprats pel poeta són el de «Plena de seny» i de «Llir entre cards», en els quals hom sol veure el pseudònim d'una mateixa persona.

Analitzeu aquesta idea i relacioneu-la amb els poemes d'Ausiàs March que hàgiu llegit. [3 punts]

2. Sense caure en la simple explicació de l'argument, expliqueu breument la significació del personatge de Dona Xima i la seva funció narrativa dins de la novel·la *Bearn o la sala de les nines* de Llorenç Villalonga. [2 punts]

3. Comenteu aquest fragment de *L'alegria que passa* de Santiago Rusiñol. Fixeu-vos que correspon a la primera acotació escènica de l'obra. A l'hora de fer el comentari, expliqueu quines característiques té l'espai i l'atmosfera dominants en l'obra i com s'ho ha fet l'escriptor per crear aquesta sensació.

[2 punts per l'avaluació de la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la fluïdesa expressiva i, en definitiva, la metodologia del comentari]
[3 punts per l'avaluació dels continguts]

L'escena passa en un poble indiferent, vulgar, ensopit. En el fondo, travessant l'escenari, hi ha la carretera, ben polsosa, i dos o tres guarda-rodes. [...] A primer terme, una placeta. A l'esquerra, una iglésia, sense estil ni ordre d'arquitectura, amb tres esglaons al portal, i una capelleta amb un fanal apagat. A la dreta, un ferrer, amb ferradures a la porta. Al mig de la plaça, mitja dotzena de plàtans ben polsosos i malalts, i dos bancs corcats, de pedra. Comença la tardor. De tant en tant, caurà alguna fulla seca. Mentres duri la comèdia, per la carretera passaran uns pobres amb un carretó, un noi arplegant fems, un peó, un capellà i, si pot ser, un carro anant molt a poc a poc amb el carreter adormit. Són dos quarts de cinc de la tarda.

OPCIÓ B

1. A propòsit de *Tirant lo Blanc*, el professor Martí de Riquer ha escrit:

Allà on el *Tirant lo Blanc* esdevé inoblidable i manté uns valors que rep agradament el lector modern és quan Joanot Martorell, bandejada tota retòrica, fa parlar els seus personatges en un diàleg breu, tallant i familiar. La prosa adquireix aleshores un deliciós to col·loquial, ple de matisos i de gràcia.

Analitzeu aquesta idea i relacioneu-la amb els fragments que hàgiu llegit de l'obra.
[3 punts]

2. Es pot considerar que *El poema de la rosa als llavis* de Joan Salvat-Papasseit és la narració d'una aventura amorosa del jo poètic. Expliqueu breument alguns dels elements que caracteritzen aquesta aventura. [2 punts]

3. Comenteu aquest fragment de *L'escanyapobres* de Narcís Oller. Fixeu-vos que correspon al primer retrat de l'Oleguer. A l'hora de fer el comentari, expliqueu quines característiques físiques i morals té el retrat i l'evolució d'aquest personatge dins l'obra.

[2 punts per l'avaluació de la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la fluïdesa expressiva i, en definitiva, la metodologia del comentari]
[3 punts per l'avaluació dels continguts]

Era altot i ossut, però magre i cappellet. Com a bon moreu, tenia negres els cabells, sempre arranats, i eren també negres nines les dels seus ulls, fredes i escorcolladores mentre escoltava, gusporejants o dolces quan la seva paraula ho requeria. Gairebé barbamec, tenia, no obstant, gruixudes celles, unides sobre el seu nas llarguet i cantellut. Però el que més caracteritzava aquella figura era la boca, tirada endavant com la del furó, amb els seus llavis tan primos i cenyits a l'os, que no podia badar-los sense fer l'efecte que ensenyava les dents per mossegar. Disposava així mateix en contra d'ell una oposició, evident al primer cop d'ull, entre els seus moviments reposats i el seu temperament nerviós. En veure'l tan esprimatxat i rebegut, hom pressentia l'agilitat traïdora del gat i pensava: «Quan traurà les unghes, quan em botarà al damunt?»

OPCIÓ A

1. A propòsit de *Tirant lo Blanc*, l'escriptor Mario Vargas Llosa ha escrit:

Novel·la de cavalleria, fantàstica, històrica, militar, social, eròtica, psicològica: totes aquestes coses alhora i cap d'elles exclusivament, ni més ni menys que la realitat. Múltiple, admet diferents i antagòniques lectures i la seva naturalesa varia segons el punt de vista que hom triï per ordenar el seu caos. Objecte verbal que comunica la mateixa impressió de pluralitat que el real.

Analitzeu aquesta idea i relacioneu-la amb els fragments que hàgiu llegit de l'obra.
[3 punts]

2. La segona part del títol de la novel·la *Bearn o la sala de les nines* de Llorenç Villalonga no és un simple afegitó, com podria semblar a primera vista, sinó que té molta importància per a la interpretació del text. Expliqueu per què la segona part del títol posa en relleu el vessant ocult, misteriós, de la novel·la. [2 punts]

3. Comenteu aquest fragment del capítol VII de *L'escanyapobres* de Narcís Oller. A l'hora de fer el comentari, fixeu-vos sobretot en els principals motius descriptius que apareixen en el text, i tingueu també en compte l'actitud irònica que se'n desprèn.

[2 punts per l'avaluació de la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la fluïdesa expressiva i, en definitiva, la metodologia del comentari]
[3 punts per l'avaluació dels continguts]

Era una matinada d'abril, xamosa i riallera per la blavor del cel, la fortor de roses que duia l'aire, la cantadissa d'ocells que hi havia per arbres i teulades... i, en fi, perquè xamosa i riallera la veien aquells dos éssers que anaven a assolir els delers somiats.

La vila gairebé dormia, encara, quan la *beneïda* parella ja eixia de l'església. La núvia anava vestida de negre, però amb la perruca un xic més lluent, la mantellina posada amb més pretensions, una mica més encastat al cos el mocador gran, l'esguard més eixorivit, menys arrugat el front, menys caigudes les vermelles galtes i un xic més aprimat el nas, potser xuclant la fragància de l'atmosfera. El nuvi, que semblava fill d'ella, anava, en canvi, com avergonyit, cot el cap, que li cobria un barret fins a les orelles (un barret del difunt), amb una americana ampla i curta (americana del difunt), i una armilla de quadros i un pantalon d'esca (que tot Pratbell coneixia també com a peces de vestir del difunt); closos els llavis d'aquell morret de furó, les mans encreuades al darrere, com si portés grillons.

OPCIÓ B

1. A propòsit de la poesia d'Ausiàs March, el crític Pere Bohigas ha escrit:

Si havíem de definir la poesia d'Ausiàs March amb una fórmula breu, diríem que per damunt de tot cerca el verisme, tant en el seu aspecte doctrinal com en el personal. La filosofia d'Ausiàs March és rigorosament realista. L'afany de veritat el duu a la confessió crua.

Analitzeu aquesta idea i relacioneu-la amb els poemes d'Ausiàs March que hàgiu llegit. [3 punts]

2. *L'alegria que passa* ha estat considerada com una de les obres de Santiago Rusiñol que més deute va contreure amb l'estètica decadentista. Indiqueu els principals trets de l'obra (visió del món, personatges, recursos visuals) que permetin justificar l'afirmació anterior. [2 punts]

3. Comenteu aquest text del llibre de Joan Salvat-Papasseit *El poema de la rosa als llavis*. A l'hora de fer el comentari, fixeu-vos sobretot en els principals motius temàtics que apareixen en el text, i tingueu també en compte la localització del poema dins l'aventura amorosa que s'explica en el llibre.

[2 punts per l'avaluació de la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la fluïdesa expressiva i, en definitiva, la metodologia del comentari]
[3 punts per l'avaluació dels continguts]

RAILS I MÉS RAILS

Rails i més rails

—i més rails

i més rails—

(la xemeneia fa el seu nom blanc

en marxa)

jo resto pres per la xarxa dels rails:

cor i desig com unes mans lligades

(si xiula fort

penso que m'ha cridat)

—perquè enyora l'amant

i jo l'amor del cos

i el de l'amor només de l'estimada

i ara imagino

el seu bes i el seu braç

i és sols l'agulla dels rails

i la màquina

MÉS RAILS QUE VOLS D'OCELL

LA MATINADA CLARA